

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Uitnodiging voor deelname aan de **StimulAge- studie**

Onderzoek naar het stimuleren van
immuuniteit op middelbare leeftijd

Ouder wordende bevolking

De wereldbevolking wordt steeds ouder, in 2060 wordt verwacht dat 30% van de bevolking 65 jaar of ouder is. Nu is dat ongeveer 18%. Veroudering van de bevolking brengt veel extra medische problemen met zich mee, o.a. doordat ouderen vaker chronische ziekten hebben en vatbaarder zijn voor infectieziekten. Omdat de bevolking steeds ouder wordt is het belangrijk het Nederlandse vaccinatieprogramma daarop aan te passen. Mogelijk kan het daarom nodig zijn, naast kindervaccinaties, ook volwassenen en ouderen te vaccineren om een goede bescherming tegen infectieziekten in de gehele bevolking te houden.

Waarom dit onderzoek?

Met deze studie onderzoeken we hoe de bescherming tegen meningokokken zich opbouwt na een vaccinatie op middelbare leeftijd (50-65 jaar) en of de vaccinatie in deze leeftijdsgroep bescherming geeft die blijft bestaan tot op oudere leeftijd. Mogelijk zou deze bescherming beter kunnen zijn, dan wanneer de vaccinatie op oudere leeftijd wordt gegeven. Meningokokken zijn bacteriën die bloedvergiftiging en hersenvliesontsteking kunnen veroorzaken.

Hoe werkt een vaccinatie?

Door een vaccinatie gaat uw lichaam afweerstoffen maken tegen een bacterie of virus die ziekte veroorzaakt. Deze afweerstoffen helpen uw lichaam om de ziekteverwekker op te ruimen. Door vaccinatie worden er ook geheugencellen gemaakt. Deze cellen spelen een belangrijke rol in de herkenning van uw lichaam als u opnieuw in aanraking komt met dezelfde ziekteverwekker. Door de herkenning kan uw lichaam sneller en beter reageren bij een nieuw contact met de ziekteverwekker.

Hoe verloopt deelname aan de StimulAge-studie?

Het onderzoek duurt in totaal één jaar, waarin u vier afspraken hebt op een onderzoekslocatie in uw gemeente. Alle afspraken vinden na werktijd, in de avonden, plaats. Op de eerste afspraak ontvangt u de vaccinatie. De overige afspraken vinden een week, een maand en één jaar na het ontvangen van de vaccinatie plaats. Op alle vier de afspraken wordt er een kleine hoeveelheid bloed bij u afgenomen. Ook vult u twee keer een korte gezondheidsvragenlijst in.

Het geven van de vaccinatie en het afnemen van het bloed wordt door ervaren medisch personeel gedaan. Alle persoonlijke gegevens zullen vertrouwelijk worden behandeld.

Wie voert het onderzoek uit?

De StimulAge-studie wordt uitgevoerd door onderzoekers van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) in Bilthoven in samenwerking met het Universitair Medisch Centrum Groningen. Ook is een arts van het Wilhelmina Kinderziekenhuis (WKZ) en het Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMCU) betrokken bij het onderzoek.

Wat zijn de voordelen van het onderzoek?

Het voordeel van deelname aan de StimulAge-studie is het krijgen van een vaccinatie tegen meningokokken, waardoor u beschermd bent tegen deze bacterie. De gegevens uit het onderzoek worden door het RIVM gebruikt om beter inzicht te krijgen in de werkzaamheid van het vaccin op middelbare leeftijd. Ook onderzoeken we de mogelijke bescherming op oudere leeftijd.

Wat zijn de nadelen van het onderzoek?

Vaccinaties krijgen en bloedafnamen doen is niet fijn. In sommige gevallen kunnen er bijwerkingen optreden door de vaccinatie (hoofdpijn of roodheid op de plaats van de injectie). Deze bijwerkingen gaan meestal vanzelf weer over. Als tegenprestatie ontvangt u na de derde afspraak een cadeaubon van 10 euro en na de laatste afspraak een cadeaubon van 15 euro.

Zijn er verplichtingen bij deelname aan het onderzoek?

Deelname aan het onderzoek is geheel vrijwillig. U kunt op elk moment een gegeven toestemming terugtrekken en stoppen met het onderzoek zonder dat dit nadelige gevolgen heeft.

Bent u verzekerd tijdens het onderzoek?

Wij gaan er vanuit dat u door deelname aan het onderzoek geen extra risico loopt. Deze vaccinatie wordt namelijk al gegeven aan mensen van uw leeftijd als reizigersvaccinatie. Mocht er toch onverhoopt iets gebeuren, dan bent u verzekerd en zal het RIVM eventuele schade als direct gevolg van de vaccinatie of de bloedafnamen vergoeden.

Wordt uw huisarts geïnformeerd?

Mocht u besluiten mee te doen aan de studie, dan stellen we uw huisarts op de hoogte.

Heeft u nog vragen?

Mocht u nog vragen hebben over het onderzoek, dan kunt u altijd contact opnemen met één van de onderzoeksmedewerkers van het RIVM. Op maandag t/m vrijdag van 9:00-17:00 uur kunt u bellen op telefoonnummer: **030-274 2374**. Ook kunt u een email sturen naar: **Stimulage@rivm.nl** Tenslotte kunt u ook een onafhankelijke arts om informatie/advies vragen: Dr. Hans van Vliet, medisch adviseur RIVM, telefoonnummer: 06-25088416 of e-mailadres: Hans.van.Vliet@rivm.nl

Wij hopen van harte op uw deelname aan dit onderzoek!

Marieke van der Heiden (Msc.), *Onderzoeker in opleiding (OIO)* (RIVM/UMCG)
Anne-Marie Buisman (Dr.), *Immunologe* (RIVM)
Guy Berbers (Dr.), *Vaccinoloog* (RIVM)
Mieke Boots (Prof. Dr.), *Professor veroudering en immunologie* (UMCG)
Lieke Sanders (Prof. Dr.), *Kinderarts-immunologie en infectieziekten* (WKZ/UMCU)
Elisabeth Brouwer (Dr.), *Internist rheumatologist* (UMCG)

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

juni 2014

umcg

Universitair Medisch Centrum
Utrecht

De zorg voor morgen begint vandaag